

Vonyarcvashegy Nagyközség Polgármesterétől
8 3 1 4 Vonyarcvashegy, Kossuth Lajos u. 42.
☎: 83/348-033, 83/348-083 fax: 83/548-021

Ügyiratszám: /2015.

ELŐTERJESZTÉS

Vonyarcvashegy Nagyközség Önkormányzata Képviselő Testülete
2015. április 23-ai soros ülésére

Tárgy: Vonyarcvashegy Nagyközség Önkormányzatának 2015-2019. évekre szóló Gazdasági Programja

Tisztet Képviselő-testület!

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CXXXIX. törvény 116. § (5) bekezdése szerint a gazdasági programot az alakuló ülést követő 6 hónapon belül kell elfogadni, illetve felülvizsgálni.

A gazdasági program a képviselő-testület megbízásának időtartamára, vagy a képviselő-testület megbízását meghaladó időszakra szól. A képviselő-testületnek a gazdasági program elfogadása előtt, a program kidolgozása megkezdésekor el kell döntenie azt, hogy a programot milyen időtartamra, időszakra készíti.

A gazdasági program az önkormányzat részére helyi szinten meghatározza mindazon célkitűzéseket, feladatokat, amelyek a költségvetési lehetőségekkel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti, gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével az önkormányzat által nyújtandó kötelező és önként vállalt feladatok biztosítását, fejlesztését szolgálják.

A gazdasági programnak tartalmaznia kell különösen:

- a fejlesztési elképzeléseket,
- a munkahelyteremtés feltételeinek elősegítését,
- a településfejlesztési politika, az adó politika célkitűzéseit,
- az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó megoldásokat.

A Képviselő-testület a márciusi soros ülésén már foglalkozott a Gazdasági Program előkészítésével, majd munkaértekezlet keretében is megtárgyalta a programban feltüntetni kívánt fejlesztési elképzeléseket, stratégiai célokat.

Kérem a tisztelt képviselő-testületet, hogy az önkormányzat 2015-2019 évekre vonatkozó, az előterjesztés mellékletét képező Gazdasági Programot vitassa meg és az alábbi határozati javaslatot fogadja el.

Vonyarcvashegy, 2015. április 15.

Péter Károly
polgármester

Határozati javaslat
...../2015. (IV. 23.) sz. képviselő-testületi határozat

Vonyarcvashegy Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testülete megtárgyalta a „Vonyarcvashegy Nagyközség Önkormányzatának 2015-2019 évekre szóló Gazdasági Programja” című előterjesztést és az alábbi határozatot hozza:

1. Vonyarcvashegy Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testülete az önkormányzat 2015-2019. évre szóló Gazdasági Programját az előterjesztés, illetve az előterjesztés melléklete szerint elfogadja.
2. A Gazdasági Program végrehajtása folyamatos. A Képviselő-testület felkéri a polgármestert, hogy a jóváhagyott gazdasági program időarányos teljesítésének alakulásáról az éves költségvetési beszámoló előterjesztésével egyidejűleg tájékoztassa a képviselő-testületet.
3. A Gazdasági program végrehajtásához szükséges forrásokat az éves költségvetés készítésekor biztosítani kell.

Felelős: Péter Károly polgármester

Határidő: folyamatos

TERVEZET!

Vonyarcvashegy Nagyközség Önkormányzata

GAZDASÁGI PROGRAMJA

(2015.-2019.)

(Elfogadva a/2015. (IV. 23.) számú Képviselő-testületi határozattal)

I.

BEVEZETŐ

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. §-a az önkormányzatok gazdasági programjával kapcsolatban a következőket írja elő:

(1) A képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat felelős.

(2) A gazdasági program, fejlesztési terv a képviselő-testület megbízatásának időtartamára vagy azt meghaladó időszakra szól.

(3) A gazdasági program, fejlesztési terv helyi szinten meghatározza mindazokat a célkitűzéseket és feladatokat, amelyek a helyi önkormányzat költségvetési lehetőségeivel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti és gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével a helyi önkormányzat által nyújtandó feladatok biztosítását, színvonalának javítását szolgálják.

(4) A gazdasági program, fejlesztési terv - a megyei területfejlesztési elképzelésekkel összhangban - tartalmazza, különösen: az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó fejlesztési elképzeléseket.

(5) A gazdasági programot, fejlesztési tervet a képviselő-testület az alakuló ülését követő hat hónapon belül fogadja el. Ha a meglévő gazdasági program, fejlesztési terv az előző ciklusidőn túlnyúló, úgy azt az újonnan megválasztott képviselő-testület az alakuló ülését követő hat hónapon belül köteles felülvizsgálni, és legalább a ciklusidő végéig kiegészíteni vagy módosítani.

A gazdasági program elkészítésének célja, hogy Vonyarcvashegy Nagyközség Önkormányzata a ciklus időtartama alatt előre meghatározott célrendszer szerint működjön.

A program célja a település zavartalan és kiegyensúlyozott működtetése, fejlesztése, az önkormányzat gazdasági lehetőségeinek feltárása, az eddig megszerzett rangjának megőrzése, az itt élő lakosság életkörülményeinek javítása, hosszú távon ennek megőrzése, a megyei és Európai Unió források hatékony kihasználása, előre rögzített célok alapján.

A gazdasági program tartalmazza a meglévő sajátosságokat, előnyöket, hátrányokat, lehetőségeket, valamint a beruházásokat, a fejlesztési irányokat.

A gazdasági programban meghatározott célkitűzések eléréséhez a Képviselő-testületnek két fő irányra érdemes koncentrálni:

- a célkitűzések egymásra épülő megvalósításra, időrendiségére
- a szükséges feltételek, anyagi források, eszközök megteremtésére.

A célkitűzések megvalósításakor a Képviselő-testületnek ügyelnie kell arra, hogy az egyes elképzelések úgy valósuljanak meg, hogy azok a legfőbb célként meghatározottakat segítsék, járuljanak hozzá a részcélok megvalósításához. A jelen gazdasági programban meghatározott célok, elképzelések megvalósításához biztosítani kell a szükséges anyagi eszközöket, valamint vagyont, amelyek megteremtéséhez nem elegendők a szokásos, évről évre keletkező források, hanem szükség van:

- pályázati lehetőségek felkutatására
- meglévő anyagi források megfelelő és reális mértékű kihasználására
- az önkormányzat sajátosságainak figyelembevételével új lehetőségek keresésére.

Az önkormányzatok helyzete, feladatrendszere, belső működése az elmúlt négy év kormányzati politikája miatt megváltozott. Feladatok, hatáskörök kerültek át más szintre, a közigazgatás rendszerébe beépültek a járási hivatalok, a közoktatás területén pedig a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ. Az új hivatalok létrehozása nem jelenti azt, hogy az önkormányzatoknak kevesebb feladata lenne, a hatáskörök folytonos változása következtében hatáskörök kerülnek át az önkormányzathoz, valamint a járási hivatalhoz szintén.

Fontos meghatározni és megfogalmazni minden olyan célkitűzést, intézkedést, ami ahhoz szükséges, hogy a települést előrébb mozdítsuk. Annak ellenére, hogy jelenleg önkormányzatunknak nincsenek likviditási problémái, nagyobb léptékű fejlesztésre, beruházásra – csakúgy, mint az elmúlt években – csak akkor nyílik lehetőség, ha pályázati forrás áll rendelkezésre. Az önkormányzat saját bevételei a pályázati lehetőségek önrészére, illetőleg karbantartási, kisebb fejlesztési munkákra elegendők. Az állami támogatás rendszerének átalakításával a feladatalapú finanszírozás került bevezetésre, vagyis az államtól

kapott finanszírozást csak meghatározott célokra, meglévő mutatószámok alapján tudjuk felhasználni, amellyel a zárszámadás keretében el kell számolnunk.

Alapelvek, melyek a képviselő-testület elképzeléseivel összhangban, a gazdasági programban rögzítésre kerülnek:

- a képviselő-testületnek a település vagyonával jó gazda módjára, racionálisan kell gazdálkodnia
- a feladatellátáshoz szükséges vagyonelemeket meg kell őrizni, működőképességüket, állagukat biztosítani kell
- a költségvetést mindig úgy kell tervezni, hogy esetleges rendkívüli helyzetben is tudjon az önkormányzat forrást biztosítani
- a tartalékoknak biztosítani kell, hogy a megjelenő pályázati lehetőségeket ki tudjuk használni, tehát az önrész rendelkezésre álljon.
- önkormányzati vagyon esetleges értékesítéséből származó bevételeket fejlesztésre kell fordítani
- az önkormányzati kötelező feladatok biztonságos ellátását biztosítani kell, az önként vállalt feladatok elvállalása nem veszélyeztetheti a kötelező feladatok ellátását.

A GAZDASÁGI PROGRAM ÖSSZEÁLLÍTÁSÁT BEFOLYÁSOLÓ TÉNYEZŐK

- a kormányzat gazdaságpolitikája,
- a megyei, ezen belül a járási területfejlesztési operatív program,
- nemzeti és EU-s pályázati források,
- a település adottságai, a lakosság összetétele, igényei,
- az önkormányzat vagyoni helyzete, jelenlegi, illetve várható pénzügyi kondíciói,
- a polgármesteri program,
- a képviselő-testület és a bizottságok javaslatai,
- a településen működő intézmények és szervezetek javaslatai, elvárásai.

A KORMÁNY GAZDASÁGPOLITIKAI CÉLKITŰZÉSEI, FEJLESZTÉSI IRÁNYAI:

A gazdasági program meghatározásánál elengedhetetlen a pénzügyi lehetőségek számbavétele.

A kormány a fejlesztési irányelveit az új energiapolitika, a vidékfejlesztés, a területfejlesztés, a növekvő foglalkoztatás témakörében határozta meg, mely fejlesztési irányok kihatnak az önkormányzatok fejlesztési elképzeléseire is.

A kormányprogram szerint a fejlődés húzóágazatai:

- területi operatív program,
- az üzleti- és kereskedelmi szolgáltatás,
- az idegenforgalom és falusi turizmus.

II.

RÖVID TÖRTÉNETI ÁTTEKINTÉS

Vonyarcvashegy területe a Balaton és az erdők jótékony megélhetési forrásainak köszönhetően letelepedésre bátorította már a kőkorszak emberét is. Az ásatások során előkerült leletek is bizonyítják ezt. Két, leletekben gazdag területnek bizonyult a vonyarci kápolna környéke, valamint az egykori Festetics mandulás területe.

A rómaiak honosították meg a szőlőtermelést, mely fontos tevékenységgé vált. A vincellérek komoly tiszteletnek örvendtek. Talán ez is oka annak, hogy településünk neve feltehetőleg a szláv vinarci (szőlőművelő, bortermelő) szóból ered, hiszen községünk területén a honfoglalás idején szlávok éltek.

Településünkről az első írásos feljegyzést egy latin nyelvű oklevélben lelhetjük meg 1335-ből, melyben Babucha és Vnorc néven szerepel. Nemesi családok adták-vették a szőlőhegyet, de az írásokban a Wonyarci családnév csak 1490-ben tűnt fel először.

Ha hinni lehet az 1335-ben íródott oklevélnek, a Szent Mihály-dombon római őrtorony és templom is állt, melyek elpusztultak az idők folyamán. A XV. században újra erődítmény került a domb tetejére, melyet hol györöki, hol pedig vonyarci várként emlegettek.

Az oszmán birodalom terjeszkedése idején községünk elődje teljesen elpusztult, a terület kihalttá vált. Az összeírásokban 1566 után már nem szerepelt. A XVIII. század második felében már a Festetics család szőlőbirtokaként jelenik meg e terület, s a XIX. századtól ismét megkezdődött benépesülése, megkezdődött az intézményesített oktatás is. A lakosság zöme földműveléssel és szőlőtermesztéssel foglalkozott, s szegényes körülmények között élt.

Festetics György a keszthelyi, világviszonylatban is első felsőfokú mezőgazdasági tanintézet megalapítója a Festetics leányág részére Vonyarcot jelölte ki. Azóta is éke a településnek az egykori Festetics pince.

Vonyarcvashegy az 1848-as forradalmat követő közigazgatási átalakítás után jött létre Vonyarc szőlőhegyből és Vashegy pusztából.

Az itt élők életében a második világháborút követően következett be gyökeres változás. Ennek fontosabb, máig kiható állomásai: 1950-ben létrejött az önálló Tanács, 1952-ben korszerűsítették az iskolát, 1953 a villamosítás éve volt, 1954 végére elkészült a művelődési ház, 1958-ban községünket üdülőhellyé nyilvánították, a strandfürdőre 1959-ben öltözősort építettek. Megkezdődött földterületek parcellázása, értékesítése, hétvégi házak nőttek gomba módra a hatvanas évektől. 1960-ban megkezdődött a vezetékes ivóvízhálózat kiépítése, s az infrastruktúra az évek során egyre teljesebbé vált. Csatornázás, telefon- és kábeltévé hálózat, gázvezeték épült mára, aszfalozott utak, járdák könnyítik a közlekedést. 1967-ben készült el az impozáns faluközpont, a tanácsház, melynek épületében helyet kapott a tanács, a posta, orvosi rendelő, fodrászüzlet, illetve a Szaksoport irodája. Az épület jelenleg a Községháza, melyben a polgármesteri hivatal mellett más irodák is helyet kapnak.

1968-tól van óvoda és napközis ellátás. A hetvenes években készült el a könyvtár, valamint a kertmozi és szabadtéri színpad, az orvosi rendelő, majd gyerekorvos is megkezdte működését. A rendszerváltás évében újult meg a kibővített általános iskola, ezt követően az ekkor már integrált intézménnyé alakított művelődési ház és könyvtár épülete, majd pedig az óvoda. A közelmúltban új központi tér is kialakításra került a Községháza környékén. A korszerűsítési munkák azóta is folyamatosak. Szépülnek a virágos közterek, bővül és szépül a strand, rendszeresen a Kék zászló cím birtokosa, s 2014-ben egy kulturált programrendezést lehetővé tevő rendezvénytér is átadásra került, valamint a Mandulás Tündérvásár.

A fejlődés töretlen és folyamatos, Vonyarcvashegy méltán a Balaton-part egy gyöngyszeme, sokak kedvelt lakó- és üdülőhelye.

III.

HELYZETELEMZÉS

1. A település földrajzi elhelyezkedése, adottsága

Vonyarcvashegy a Balaton észak-nyugati részén, Keszthelyi-öböl partján, a Keszthelyi-hegység déli lankáin, Zala megye keleti részén fekszik. Délről a Balaton, északról a hegyek zárják el a települést, így csak kelet-nyugat irányban nyitott. A nagyközség 1428 ha területen fekszik, (GPS koordináták: 46.759330, 17.314170; EOVS koordináták: 517599, 158694), főútja a 71-es másodrendű főút, amely a Balaton északi parti településeivel és Keszthellyel köti össze. Vonyarcvashegy Keszthely felől kiválóan megközelíthető autóbusszal, de Tapolcáról is sűrűn járnak járatok. Keszthelytől mintegy 9 km távolság választja el. Az összekapcsolódás lenne a helyes kifejezés, mivel a 71. számú út mentén a települések Keszthelytől Vonyarcvashegy végéig szinte teljesen egybeépültek.

Vonyarcvashegy lakosságát tekintve ma a harmadik legnagyobb települése a Keszthely és Környéke Kistérségi Többcélú Társulásnak. Népségének száma a fejlesztéseknek következtében 1949 óta folyamatosan emelkedett, ami nagyobb részben a viszonylag magas bevándorlásból, kevesebb hányada a természetes szaporodásból származott.

Vonyarcvashegy lakossága kedvező helyzetben van az ország és különösen a nyugat-dunántúli régió átlagához képest, a születéskor várható élettartam viszonylag magas, az amelletti öregedés és a romló korösszetétel azonban a munkaerő-piacra negatív hatást gyakorol.

A település elhelyezkedéséből származó előnyöket és hátrányokat az előző ciklus gazdasági programja is részletesen bemutatta, ezen előnyök és hátrányok az elmúlt időszakban csak kis mértékben változtak. Az erősségeket és gyengeségeket, a veszélyeket és lehetőségeket részletesen a 9. pont mutatja be.

2. Főbb demográfiai jellemzők

a) A település lakosai számának alakulása

2010. év	2342 fő
2011. év	2362 fő
2012. év	2399 fő
2013. év	2421 fő
2014. év	2443 fő
2015. év	2461 fő

b) Születések, halálozások számának alakulása (az elmúlt 5 évben)

Év	Születések száma (fő)	Halálozások száma (fő)
2010.	17	22
2011.	19	19
2012.	19	28
2013.	15	26
2014.	20	17

b) Népesség kor szerinti megoszlása 2015. január 1-jén

Kor szerinti csoportosítás	Fő	Korcsoport	Fő	Megoszlás %-a
0-3	71	Gyermek és fiatalkorú	344	14 %
4-6	59	Munkaképes korú	1593	65 %
7-14	160	Időskorú	524	21 %
15-18	77	Összesen:	2461	100 %
19-60	1373			
61-	721			
Összesen:	2461			

3. Infrastruktúra helyzete

Vonyarcvashegy közlekedési infrastruktúrája a Balaton-part északi felének hálózatához kapcsolódik szervesen. A települést K-NY-i irányban kettészeli a 71. sz. országos főútvonal, valamint a település déli felén halad keresztül a Balatonszletngyörgy-Tapolca-Ukk vasútvonal. A 71-es főutat a 90-es években építették át (szélesítették, és építették ki a kapcsolódó

csapadékvíz hálózatot), azóta jelentősebb felújítás nem történt. Az állagát jelentősen rontotta a 2010-es évek elején történt M7-es autópálya építése, hiszen az építési forgalom nagy részét közúton bonyolították. A vasútvonal infrastruktúrájában jelentősebb korszerűsítés nem történt, ugyanakkor annak fejlesztéséről (esetleg villamosításáról) előzetes információk nincsenek.

A település közúthálózatának hosszát az alábbi táblázat részletezi:

Útkategóriák	hossz (km)		kiépített	
	kiépített	kiépítetlen	ter. (m ²)	szél. (m)
Kiszolgáló és lakóutak	34.569	6.422	159.246	4,6
Belterületi közutak összesen	34.569	6.422	159.246	4,6
Külterületi közutak	0.426	3.745	0.856	2,0
Bel- és külterületi közutak össz.	34.995	10.167	160.102	4,6
Kerékpárutak*	0.0	0.0	0.0	0.0
Gyalogutak és járdák	5.820	0.0	7.89	1.4

*a belterületi kerékpárút helyzete sok helyen még nem rendezett, ezért az nem került aktiválásra

A belterületi közutak állapota nagyrészt tűrhető, azonban az egyes útszakaszok korából adódóan felújításra szorul. Az Önkormányzat minden évben cca. 5-7 millió forintot költ kátyúzásra, útfelújításra. Az utolsó nagyobb fejlesztés az Iskola utca (2009. évben) valamint a Hunyadi-Fecske utcák (2008. évben) történt teljes szélességű felújítása (700-700 fm), valamint a Rózsa utca mart aszfaltburkolattal való ellátása volt (2013. évben). A belterületi közutak folyamatos karbantartása, valamint szakaszos felújítása időszerű feladat, az Önkormányzattól jelentős anyagi ráfordítást igényel.

A vonalas közművek (ivóvíz, szennyvíz, elektromos áram, gáz, telefon, kábel tv) kiépítettsége szinte teljes, bár állapotuk nem mutat egységes képet. A víz- illetve szennyvíz hálózat – korából adódóan – jellemzően elavult, a régi szabványnak megfelelő azbesztcement vezetékek sérülékenyek, a csőtörés gyakori. 2014. évben megkezdődött az ivóvíz hálózat részleges rekonstrukciója a Petőfi utcai hálózat részleges átépítésével. Ez a folyamat a 2015-ös évben várhatóan a Kisfaludy utcai vezetékszakszak rekonstrukciójával folytatódhat, ezt követően pedig – a szolgáltatóval történő egyeztetés alapján – egy hosszabb távú fejlesztési programot volna szükséges kidolgozni a teljes hálózat szakaszos felújítására.

A település északi területrészeinek csapadékvíz elvezetési terve szintén 2014. évben készült el, amit 2015.-ben a déli terület rész tervezésével és engedélyeztetésével kívánunk folytatni. Ezt követően a befogadótól (Balaton) haladva a részben igen elavult, részben hiányos hálózat rekonstrukciója, illetve kiépítése lesz a feladat, ami szintén nem kis anyagi ráfordítást igényel a településtől.

4. Vállalkozási tevékenységet végzők száma, összetétele

Vonyarcvashegy Nagyközség a vállalkozások döntő mértékben igazodnak az idegenforgalomhoz és a turizmushoz. Ez megteremtett egy szezonalitást a vendéglátó egységek tekintetében. A településen összesen 429 szálláshely van nyilvántartva, ebből szálloda 3, panzió 6, magánszálláshely 412, kemping 1, nem üzleti célú szálláshely 7.

2014. évben a vendégéjszakák száma 70.823 volt, az idegenforgalmi adóból származó bevétel 28.300.000,-Ft összeget tette ki. A turizmusból és az idegenforgalomból származik a település saját bevételeinek nagy része.

A településen vállalkozási tevékenységet végző vállalkozások száma és összetétele 2014-ben

Ágazat	Vállalkozások száma
Mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat	5
Bányászat, kőfejtés	1
Feldolgozóipar	6
Közműellátás	29
Építőipar	25
Vendéglátás	57
Szállítás, raktározás	4
Szolgáltatás	101
Kereskedelem	69
Összesen:	297

5. Az önkormányzat által kötelezően ellátandó helyi közügyek

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. §-a nevesíti az önkormányzat kiemelt feladatait. A jogszabály értelmében a helyi közügyek, valamint a

helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatok különösen:

1. településfejlesztés, településrendezés;
2. településüzemeltetés (köztemetők kialakítása és fenntartása, a közvilágításról való gondoskodás, kéményseprő-ipari szolgáltatás biztosítása, a helyi közutak és tartozékainak kialakítása és fenntartása, közparkok és egyéb közterületek kialakítása és fenntartása, gépjárművek parkolásának biztosítása);
3. a közterületek, valamint az önkormányzat tulajdonában álló közintézmény elnevezése;
4. egészségügyi alapellátás, az egészséges életmód segítségét célzó szolgáltatások;
5. környezet-egészségügy (köztisztaság, települési környezet tisztaságának biztosítása, rovar- és rágcsálóirtás);
6. óvodai ellátás;
7. kulturális szolgáltatás, különösen a nyilvános könyvtári ellátás biztosítása; filmszínház, előadó-művészeti szervezet támogatása, a kulturális örökség helyi védelme; a helyi közművelődési tevékenység támogatása;
8. gyermekjóléti szolgáltatások és ellátások (Az önkormányzat társulás keretében biztosítja az alábbi ellátásokat a településen:
 - házi segítségnyújtás
 - családsegítés
 - jelzőrendszeres házi segítségnyújtás
 - gyermekjóléti szolgáltatás);
- 8a. szociális szolgáltatások és ellátások, amelyek keretében települési támogatás állapítható meg; (Szociális rászorultság esetén települési- és rendkívüli települési támogatás nyújtása; lakásfenntartáshoz, rezsiköltségek csökkentéséhez települési támogatás nyújtása; tartósan beteg hozzátartozó ápolása, gondozása céljából a hozzátartozó részére települési támogatás

nyújtása; temetési költségekhez települési támogatás nyújtása; magas gyógyszerkiadások viseléséhez települési támogatás nyújtása; a jogosult számára közköltségen történő temettetés elrendelése; életvitelszerűen a településen élő családok számára újszülött gyermekek támogatásnak nyújtása; szociális rászorulóknak részére napi egyszeri meleg étel biztosítása.)

9. lakás- és helyiséggazdálkodás;

10. a területén hajléktalanná vált személyek ellátásának és rehabilitációjának, valamint a hajléktalanná válás megelőzésének biztosítása;

11. helyi környezet- és természetvédelem, vízgazdálkodás, vízkárelhárítás;

12. honvédelem, polgári védelem, katasztrófavédelem, helyi közfoglalkoztatás;

13. helyi adóval, gazdaság szervezéssel és a turizmussal kapcsolatos feladatok;

14. a kistermelők, őstermelők számára - jogszabályban meghatározott termékeik - értékesítési lehetőségeinek biztosítása, ideértve a hétfélig árusítás lehetőségét is;

15. sport, ifjúsági ügyek;

16. nemzetiségi ügyek;

17. közreműködés a település közbiztonságának biztosításában;

18. helyi közösségi közlekedés biztosítása;

19. hulladékgazdálkodás;

20. távhőszolgáltatás.

21. víziközmű-szolgáltatás, amennyiben a víziközmű-szolgáltatásról szóló törvény rendelkezései szerint a helyi önkormányzat ellátásért felelősnek minősül.

A helyi közügyeket önkormányzatunk biztosítja, a nem intézményi keretek között működő feladatok az önkormányzat költségvetésében szakfeladatként kerülnek biztosításra.

6. Az önkormányzati intézmény és feladat struktúra

Közigazgatás

A 2010-2014. közti időszak a közigazgatási reform időszaka volt. Mind szervezetileg, mind pedig hatáskör-és illetékesség szempontjából voltak változások a közigazgatásban, amelyek a polgármesteri hivatalokat, önkormányzatokat, a mindennapi működést befolyásolták.

A 2010 évi választásokat követően egy országos reform indult meg, melynek célja a közigazgatás reformja volt. Ennek egyik és egyben legfontosabb lépése volt Magyarország Alaptörvényének 2011. április 25-i elfogadása. Az Alaptörvény 2012. január 01-től hatályos.

A 2011-es évet a közigazgatást illetően a törvényhozás évének is nevezhetnénk. Az önkormányzati rendszert érintően alapvető változások következtek be. A teljesség igénye nélkül: az Országgyűlés elfogadta az új önkormányzati törvényt, új nemzeti köznevelési törvényt született, hatályon kívül helyezték az 1992. évi köztisztviselői törvényt- a közszolgálati tisztségviselőkről szóló törvény egyesítette a köztisztviselőkre és a kormánytisztviselőkre vonatkozó szabályokat. A megalkotott új törvények szakaszosan léptek hatályba, mely megnehezítette a mindennapi munkánkat. Az új törvények hatályba lépésével a végrehajtásukra kiadott rendeletek is megváltoztak.

A közigazgatás szervezetrendszerében a járási hivatalok megalakulása volt a legfőbb változás. A járási hivatalok 2013. január 01-től működnek. A járások megalakulásával változtak a hatásköri és illetékességi szabályok is, némely ügycsoport átkerült a járási hivatalokhoz, azonban új feladatokat is telepítettek a jegyzőre és az önkormányzatokra.

A közigazgatási feladatokat nagyközségünk közös önkormányzati hivatali formában, a Vonyarcvashegyi Közös Önkormányzati Hivatal keretében látja el, 2013. március 01. napjától.

Oktatás

Az új önkormányzati törvény az önkormányzatok kötelező feladatai közül kivette az általános iskolai oktatást, nevelést, a köznevelés reformja is megkezdődött az elmúlt időszakban. Kötelező feladat maradt továbbra is az óvodai nevelés.

Az általános iskolai oktatás működtetői feladatait Balatongyörök Község önkormányzatával kötött megállapodás alapján látja el önkormányzatunk 2015. szeptember 1. napjáig. Az

intézmény finanszírozása a megállapodás alapján a tanulói létszám alapján történik. A Vonyarcvashegyi Eötvös Károly Általános Iskola jelenlegi üzemeltetője a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ, működtetője Vonyarcvashegy Nagyközség Önkormányzata.

Az óvodai nevelést társulás formájában, a Vonyarcvashegyi Nyitnikék Óvoda Intézményfenntartó Társulás útján látja el az önkormányzat. A Társulási Megállapodásban rögzítettek alapján a községünkben működő óvoda a Vonyarcvashegyi Nyitnikék Óvoda székhely óvodája, Balatongyörök Községben tagóvoda működik.

Szociális ellátás és gyermekvédelem

A kötelezően ellátandó családsegítés és gyermekvédelmi feladatokat, a zalaszántói székhelyű Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat Társulása útján, a házi segítségnyújtást, jelzőrendszeres házi segítségnyújtást a keszthelyi székhelyű Keszthely és Környéke Kistérségi Többcélú Társulás útján látja el önkormányzatunk.

Kultúra

A közművelődési és kulturális feladatokat önkormányzatunk intézményi formában, a költségvetési szervként működő Művelődési Ház és Könyvtár útján látja el. A könyvtári szolgáltatás szintén biztosított, nyilvános könyvtárként funkcionál a település könyvtára.

Egészségügyi ellátás:

Az egészségügyi ellátás háziorvosi (felnőtt-, gyermek háziorvosi) szolgálat útján ellátott. A hétféle ügyeleti ellátást a keszthelyi székhelyű Ügyelet Nonprofit Kft látja el, önkormányzatunk pénzeszközátadással finanszírozza a tevékenységet. Szintén megállapodás alapján történik a fogászati ügyelet ellátása. A védőnői szolgálatot Micsoda Ivett védőnő látja el.

Közbiztonság

A közbiztonsági feladatokat a Keszthelyi Rendőrkapitányság Balatongyöröki Körzeti Megbízotti kirendeltségén keresztül látja el rendőrség. Főként a nyári hónapokban van szükség a fokozott rendőri jelenlétre. A rendőrség összehangolt munkáját segíti a településen működő Polgárőr Egyesület, akik rendezvényeinken, szezonban nyújtanak segítséget, valamint járőrözéssel is elősegítik a közbiztonság megtartását. A rendőrség munkáját segítően továbbá egy kamera rendszer kiépítése a település leglátogatottabb helyein, forgalmi csomópontjain, melynek megvalósítására az önkormányzat több ízben pályázott eddig

sikertelenül.

Hulladékgazdálkodás

Önkormányzatunk hulladékgazdálkodási feladatait a Zalaispa Hulladékgazdálkodási Kft.-vel kötött közszolgáltatási szerződés alapján látja el. A közszolgáltató, mint rendeletben megjelölt hulladékgazdálkodási közszolgáltatás nyújtására jogosult gazdasági társaság biztosítja a szolgáltatást a lakosok részére. A zavartalan és folyamatos feladatellátás érdekében hivatalunk adatszolgáltatást, illetve igazolásokat nyújt a helyi rendeletben foglalt mentességek igénybevételéhez. Ennek következtében községünk sajátos földrajzi szerkezete és elhelyezkedése, valamint üdülőhelyi sajátosságai miatt a közszolgáltatás zavartalan biztosítása csak a szolgáltató és az önkormányzat szoros együttműködésével valósítható meg. A településen a rendszeres kommunális hulladék elszállítása mellett biztosított a házhoz menő, valamint a gyűjtőpontokon keresztül történő szelektív hulladékgyűjtés. A környezettudatosságot, valamint a szelektív hulladékgyűjtést hivatott bővíteni a településen megvalósult komposztáló edények kiosztásával, és használatát bemutató előadással járó pályázati projekt.

Gazdasági és vagyoni helyzet

Az önkormányzat vagyoni helyzete:

Vagyonelem megnevezése	Ingatlan száma	db	Összvagyonból részarány	képviselt
Forgalomképtelen törzsvagyon	304		80 %	
Korlátozottan forgalomképes vagyon	8		2 %	
Egyéb (üzleti) vagyon	68		18 %	
Összesen	380		100 %	

A forgalomképtelen törzsvagyon nem terhelhető, nem értékesíthető, a közfeladatok biztosítására szolgál, a nemzeti vagyon része. A korlátozottan forgalomképes vagyon meghatározott feltételekkel terhelhető meg, értékesíthető. Az önkormányzat egyéb vagyona, amely üzleti vagyon, értékesíthető, terhelhető.

Az önkormányzat vagyontárgyai közül a legjelentősebb tételt az ingatlanok képviselik.

Központi előírásoknak megfelelően a földhivatali ingatlan-nyilvántartási adatok összevetésre kerülnek az önkormányzati nyilvántartási rendszerekkel, ezzel biztosítva a két rendszer közötti egyezőséget. Az adatok egyeztetése és felülvizsgálata folyamatosan történik.

Az elmúlt évek során pályázati támogatások segítségével az önkormányzati vagyon értékének növelésére komoly összegeket fordított a képviselő-testület (pályázati beruházások, pl. étkező bővítés, iskola, óvoda energetikai fejlesztése, műfüves pálya kiépítése, közösségi tér megvalósítása, orvosi rendelő felújítása, strandi fejlesztések).

A 2015.-2019.-es választási ciklus egyik fontos feladata az Önkormányzati vagyon megtartása, illetve lehetőség szerinti gyarapítása.

Az önkormányzati tulajdonú ingatlanokat, önkormányzati intézményeket folyamatosan karban kell tartani, műszaki állapotát felülvizsgálva, az éves költségvetési rendeletben meghatározottak szerint a felújításokat, karbantartásokat folyamatosan el kell végezteni.

Pénzügyi helyzet

Az önkormányzat költségvetési helyzete – a kiadások racionális felhasználása és a bevételek minél megalapozottabb megtervezése útján - stabil, hitellel nem rendelkezünk. A beruházásokat nagyrészt pályázati forrásokból valósítottuk meg, saját költségvetésünk biztosította a folyamatos karbantartási munkák elvégzését, illetőleg a pályázati önrészek összegét.

A költségvetési főösszegek, az elmúlt öt évben, valamint a kiemelt előirányzatok összegének aránya a kiadási főösszeghez képest:

Kiadások

Megnevezés	A kiadások aránya és összege				
	2010.	2011	2012	2013	2014
Személyi jellegű kiadások	104.297,- 31 %	77.784,- 24 %	37.817,- 13 %	60741,- 14 %	68.637,- 14 %
Munkaadókat terhelő járulékok	25.464,- 8 %	19.993,- 6 %	9.485,- 3 %	16.269,- 4 %	18.672,- 4 %
Dologi jellegű kiadások	143.262,-	135.698,-	129.843,-	151.851,-	151.480,-

	43 %	42 %	44 %	36 %	32 %
Támogatások	47.592,- 14 %	44.061,- 14 %	37.490,- 13 %	104.359,- 25 %	105.077,- 22 %
Felhalmozási kiadások	12.755,- 4 %	44.634,- 14 %	80.482,- 27 %	86.190,- 21 %	133.754,- 28 %
Hitelek	-	-	-	-	-
Kiadások összesen (fentiek):	100 %	100%	100%	100%	100%
Kiadások eFt-ban	333.370,-	322.170,-	295.119,-	419.410,-	477.560,-
Fentiekén túl jelentkező finanszírozási kiadások	233.666,-	217.856,-	330.115,-	103.985	120.224,-

Bevételek

Megnevezés	A bevételek aránya és összege				
	2010.	2011	2012	2013	2014
Intézményi működési bevételek	113.508,- 19 %	108.846,- 19 %	139.060,- 22 %	143.648,- 26 %	119.825,- 19 %
Önkormányzatok sajátos működési (közhatalmi) bevételei	186.482,- 32 %	189.437,- 33 %	193.789,- 31 %	129.349,- 23 %	119.382,- 19 %
Önkormányzatok költségvetési támogatása	170.731,- 29 %	176.508,- 31 %	159.313 25 %	181.143,- 33 %	222.027,- 35%
Pénzmaradványok felhasználása	13.793,- 2 %	1.258,-	3.681,-	-	73.991,- 12 %
Felhalmozási és tőkebevételek	10.860,- 2 %	5.233,- %	34.929,- 6 %	41.060,- 7 %	55.055,- 8 %
Támogatásértékű bevételek	95.057,- 16 %	92.946,- 16 %	103.479,- 16 %	59.297,- 11 %	45.071,- 7 %
Hitelek	-	-	-	-	-
Bevételek összesen:	100%	100 %	100 %	100 %	100 %
Bevételek eFt-ban	590.431,-	574.228,-	634.251,-	554.497,-	635.351,-
Fentiekén túl jelentkező finanszírozási bevételek	-	-	-	-	7.464,-

A településen regisztrált álláskeresők és szociális ellátásban részesülők legfőbb adatai 2015. január 20. napjára vonatkozóan az alábbiak szerint alakul:

Megnevezés	Mutatószám
Regisztrált álláskeresők száma (fő)	47
180 napnál kevesebb ideig regisztrált munkanélküliek száma (fő)	49
Járadékra jogosultak száma (fő)	14
Szociális ellátásban részesülők száma (fő) (FHT, RSZS)	12
Munkaképes korú lakosság száma (fő)	1593
Munkanélküliségi ráta (%)	2,90

7. Környezeti állapot

A település környezeti állapotát alapvetően meghatározza a fekvése, valamint tágabb környezete. Vonyarcvashegy a Keszthelyi-hegység déli lábánál terül el, déli oldalról pedig a Balaton vízfelülete határolja, így a település mikroklímáját leginkább ez a két tényező határozza meg. Az északi, beerdősült területek felől mindig tiszta levegő érkezik, míg a tó kondicionáló hatása minden évszakban érvényesül.

Jelentős környezeti terhelést okozó létesítmény a településen és annak szűkebb környezetében nem üzemel, így jelentős zajterhelést, vagy légszennyezést okozó tényező nincs. A nyári turisztikai szezon beindulását követően a zajszennyezés jelentősen megemelkedik ugyan, de ez csupán az említett 1,5-2 hónapos időtartamra értendő. A légszennyezettség adatait a 71-es főút nyári túlterheltsége rontja leginkább, de ez a hatás – köszönhetően a település összefüggő zöldfelületi rendszerének – a területtől távolodva egyre kevésbé érzékelhető.

A települési zöldfelületi rendszer elemei

A zöldfelületi rendszernek az első, és talán legfontosabb hatása kondicionáló hatás, amely a levegő hőmérsékletének és páratartalmának szabályozásában nyilvánul meg, amely ezáltal hatással van a település légmozgására, a település átszellőzésére is. A növényfelület jelentős feladatot lát el a településen megjelenő légszennyező anyagok megszűrésében, valamint a település vízháztartásában is. A település növényfelülete nagyban hozzájárulhat a vizuális-

esztétikai értékhez, ugyanakkor annak aránya befolyásolja az ott élők komfortérzetét is, hiszen az embernek, mint élőlénynek a legtermészetesebb környezetet biztosítja.

Vonyarcvashegy egyik sajátossága, hogy kistelepülés léptékű, azonban az idegenforgalom jóvoltából ez a szám a nyári hónapokban többszörösére duzzad. Ebből következően zöldfelületi (minőségi és mennyiségi) ellátottság tekintetében a kérdéses időszakban egy jóval nagyobb település igényeit kell kielégítenie. Ez elsősorban a rekreációs és esztétikai igény formájában jelentkezik, amely döntően közterületi zöldfelületeket jelent, tehát fasorokat, zöldsávokat és zöldterületeket. Utóbbi a közparkokat, közkerteket, fásított köztereket foglalja magában.

A település zöldfelületi hálózatát a lakókertek, a zöldterületek, a zöldfelületi igényű intézmények, a zöldfelületi intézmények, a korlátozottan látogatható területek, az erdőterületek alkotják.

Szerkezeti-, kondicionáló szempontból lényeges valamint a zöldfelületi karaktert meghatározó elemek

A **lakókertek** - bár a település zöldfelületi hálózatának egy olyan sajátos részét alkotják, melybe a legkevesebb beavatkozásra van mód – mégis méreténél fogva az egyik legjelentősebb hálózati elemnek tekinthető. Az egyes magáningatlanok minimális zöldfelületi arányát a helyi építési szabályzatban lehet meghatározni, ugyanakkor annak minőségét, a növényállományt befolyásolni az Önkormányzat nem tudja. Vonyarcvashegy érvényben lévő szabályozási terve alapvetően két, zöldfelületi szempontból jelentős övezetet határoz meg. A kertvárosias lakóterületek alapterülete mintegy 230 ha, melynek a helyi építési szabályzat szerinti minimális zöldfelületi aránya 50 %. Az üdülőházas területek alapterülete megközelíti a 22 ha nagyságot, a helyi építési szabályzatban meghatározott minimális zöldfelületi arány 40 %. Elmondható tehát, hogy a település beépítésre szánt területeinek zöldfelületi aránya megközelíti a 120-130 hektár területet. Fentiekből következik, hogy a lakóterületek közterületein, utcáiban fokozott figyelmet kell fordítani a többszintes zöldfelületi sáv kialakítására ezzel mintegy megteremtve az egyes privát zöldfelületek közötti határozott kapcsolódást.

A **zöldterületek** önálló terület-felhasználási egységet alkotnak, a közparkok, közkertek, fásított közterek sorolandók ide. A közparkok és közkertek között a nagyság és az ebből

fakadó funkcionális sokrétűség adja a különbséget. Vonyarcvashegyen közpark méretű – ténylegesen működő – zöldterület nincs, a két legnagyobb, parkként működő ingatlan a Mátyás park, és a Szent István park, azonban ezek mérete egyenként nem haladja meg a fél hektárt. A jelenleg érvényben lévő szabályozási terv szerint a partközeli sávban találhatóak jelentős méretű zöldterületek (mintegy 12-14 ha), azonban ezek a korábbi zagyterületeken kialakult beerdősült ingatlanok – a kondicionáló hatástól eltekintve – nem működnek tényleges települési zöldterületként. Ugyanez mondható el a település „szívében” található felhagyott kőbánya területéről is. Az ingatlan rekultivációja régóta várat magára, ami azért is furcsa, hiszen a terület jó adottságokkal rendelkezik, sokféle funkció elképzelhető a terület hasznosítására. Ugyanakkor a szabályozási terv nem zöldfelületként jelöl olyan ingatlanokat, amelyek régóta akként funkcionálnak, és – bár értékes települési fejlesztési területekről van szó – a tényleges használat szerinti szabályozásuk indokolt volna. Ilyen a polgármesteri hivataltól délre található Szent István park, illetve a Mátyás király utcában lévő Mátyás park is.

Ezeknek a zöldterületeknek a fejlesztésével igazi települési közparkok alakulhatnak ki, hiszen talán a méretükből és a kialakult területhasználatból ez egyenesen következik. A fejlesztést természetesen szakember bevonásával kell végezni úgy, hogy közben ezek a zöldfelületek a települési köztér részei tudjanak maradni.

A **zöldfelületi igényű intézmények** közé sorolandók azok a lakóterületekhez kapcsolódó intézmények, amelyek funkciójukból fakadóan jelentős nagyságú (és minőségű) zöldfelülettel kell, hogy rendelkezzenek. Ilyenek az oktatási-, egészségügyi intézmények, valamint az idősotthonok. Belátható minden ilyen intézmény jelentős zöldfelületi igénye: oktatási intézményeknél a gyermekek egészséges fejlődéséhez szükséges mozgás- és sportlehetőséget,

míg az egészségügyi intézmények és idősotthonok esetében a pihenés, rekreáció terét kell biztosítani.

Vonyarcvashegyen a két oktatási intézményhez kapcsolódó zöldfelületről tudunk beszélni. Az Eötvös Károly Általános Iskola (112, 118, 119 hrsz-ú ingatlanok) összesen 9420 m² alapterületű ingatlanon fekszik, ebből a tényleges zöldfelület mintegy 6000 m² (ebből cca. 850 m² műfüves sportpálya). Az intézménybe 180-190 gyermek jár, így az általános iskolákra előírt 5 m²/fő jelentősen túlteljesített. A játszóeszközök felújítottak, a nagyobb gyermekek részére is megfelelő mennyiségű sportolási lehetőség áll rendelkezésre, ugyanakkor a játszókert növényállománya ritka és egyhangú. Az óvoda mintegy 4000 m² alapterületű ingatlanon terül el, melyből a tényleges zöldfelület mintegy 2800 m². Az intézmény 3 csoporttal működik, a cca 55-60 gyermekre előírt 600 m²-es minimális zöldfelület itt is jelentősen túlteljesített. A játszóudvar eszközei korszerűek, igényesnek mondhatók, a növényállomány itt valamivel változatosabb, mint az általános iskola esetében.

A **zöldfelületi intézmények** közé soroljuk azokat a beépítésre szánt, vagy beépítésre nem szánt területeken lévő, alapvetően zöldfelületi dominanciájú területeket. Vonyarcvashegy területén ilyen intézmények a temető, a kemping a strand és a sportpálya. A temető a település nyugati kapujában áll, fűszárú növényállománya ritka. A temető zöldfelületi aránya cca. 60-70 %, alapterületének bővítése nem megoldható. A település területén lévő egyetlen kemping a Szent Mihály domb alatt található (a Balaton-part talán egyik legszebb kempingje). Alapterülete 42.500 m², beépítettsége kevesebb, mint 5 %. Növényállománya egyhangú, azonban a vízfelülettel közvetlen kapcsolatban áll, így két élővilág is közvetlen kapcsolatban áll egymással. A strand területe 4,5 hektár, alapterületének nagy része (a beépített területeken kívül) szinte teljesen zöldfelülettel fedett. A strandterület középső része koros fákkal borított, mag a fiatalabb, nyugati terület rész növényállománya is jóval fiatalabb. A strand egy része játszótérként funkcionál, míg az 1-es és 2-es pénztár bejárati részénél az önkormányzat minden évben jelentős egynyári növényzetet telepít. A település sportpályája a strand nyugati szomszédságában található. A pálya mérete ugyan megfelelő, de csupán labdarúgás céljára szolgál (a korábban meglévő futókör mára már eltűnt). A sportpálya helyzete jelenleg akadálya a strand bővítésének, ugyanakkor a terület jelentős parkoló hiányban szenved, így a pálya áthelyezése indokolt.

A településtől északra a Keszthelyi-hegység részként egy mintegy 400 hektáros **erdőterület** található. Az erdő faállományának nagy részét az elmúlt évekig a fekete fenyő képezte, ami

azonban a csapadék nélküli évek következtében kipusztult, szükségessé vált a fertőzött, több, mint 100 éve telepített faállomány kitermelése. Ez az elkövetkezendő években jelentős tájképi rombolással jár, azonban a faállomány átalakulásával teret nyerhetnek a környéken őshonos lombos fafajok a változatos növényállomány. Az erdőterület a NATURA 2000 hálózat részét és a Keszthelyi-hegység erdőterületeinek részét képezi, azzal együtt tágabb környezetében is természet közeli területet alkot. A településen kifejezett parkerdő nem található, azonban elmondható, hogy a terület jól kijelölt túraútvonalakkal tagolt, a bakancsos turizmus mind a helyiek, mind pedig az ide látogató vendégek körében is egyre vonzóbb.

A település ökológiai hálózatának jelentős részét képezi a tóparton lévő nádas, valamint a zagyterületek beerdősült növényállománya. A vízparti sáv különleges növény- és állatvilággal bír, ennek bemutatása és egyben védelme fontos feladat.

A zöldfelületi ellátottság értékelése

A település zöldfelületi rendszerének jelentős értéke az, hogy a települési területtől északra fekvő erdőterületek a Keszthelyi-hegység erdőterületeihez szervesen kapcsolódik, míg a parkközeli sáv a Balaton élővilágának része. Ez a két pólus olyan fantasztikus adottsága Vonyarcvashegynek (és a környező vízparti településeknek is), ami a helyi klíma kialakulásában igen kedvező hatásokkal jár mind a hőmérséklet, mind a páratartalom és a levegőszennyezettség tekintetében is.

A település jórészt kertvárosias beépítése kellemes lakókörnyezetet biztosít a településen élők számára, és szinte karnyújtásnyira találhatóak azok a területek, amik szinte természet közeli állapotban vannak. Ugyanakkor a településen belüli zöldterületek átstrukturálása, a jelenlegi használat szerinti újraértékelése javasolt. A meglévő zöldterületek revitalizációja, a többszintes növényállomány kialakítása, és a növényállomány minőségének javítása is szükséges.

A zöldfelületi rendszer konfliktusai és problémái

Az első, és legfontosabb feladat a favédelmi, zöldfelületi önkormányzati rendelet megalkotása. A település idegenforgalmi szerepe, az ebből fakadó településképi megjelenés érdekében ez alapvető fontosságú. Ez nemcsak a kivágások, pótlások települési szintű rendezése miatt szükséges, de meghatározhatná a közterületekre ültethető (nem ültethető) fák,